

Nasi rekové — skuteční rytíři cti a práva — dobrovolníci česko-slovenské armády ve Francii.

Při bojích ruské jízdy u Grodna prokázala jiná žena, Olga Jefvisorová — velkých služeb vojenskému oddělení, jehož členkou byla. Nebyla to její prvá zkušenost válečná, neboť se pod generálem Benen-kampem účastnila již války ruskonojaponské. Její zkušenosti z této války měly za následek povýšení a když bylo oznámeno, že je ženou, bylo jí dárno dovození, setrvávat při svém pluku. Její dráhou ji zvali "Žlutou Márou" dle barvy její vlasy. "Žlutá Mára" za nedlouho měla na svém vrubu nejodvážnější výkony vojenské. Jednou zachránila plukovní vlajku. Praporečkou byl při útoku zabít a po válce se již sápal dva Němci. Jefvisorová se na ně vrhla, oba postřílela a zmočila se slzami, již doprava do bezpečí.

V ruském letectvím sboru významně se při zápasu v Polsku vynímala z petrohradského výšního ústředí. Léta na rukou slavných postav, které ruskou dělostřelbu, až byla dvakrát zraněna a stěž své letadlo ovládala. Podílela se jí však práce vrátili se za ruská postavení a k zemi přistáli. Pak klesla bez sebe. Dlouho se ze svých poranění léčila v křivské nemocnici.

Snad nejodvážnějším činem, vykonaným ruskou ženou na bojišti, byla jednání princezny Marie Slobodkové. Zaměřovala se do mláděho důstojníka Angelova, jenž byl poslán na bojiště. Světla byla ryche slavná. Mladý muž se uel odlonění od své manželky a ehy-stal se k oledu přátelům. Rmočil se, ždu bylo však jem překvapení, když rano spadl svojí zardávající se žínku ve vojens-kém obléku, rozhodnutou, jít s ním na bojiště. "Budu tvým důstojnickým sluhou," pravila. Dstojníci smáli při vojáky za sluhy. Jela tedy princezna se svým mužem do boje jako jeho sluh. Přehled obléka války, jak nejlépe měla.

Jednoho rána bylo zjevno, že se Němci chystají k útoku. Záplava stíel měla zálohy moskevského pluku, který má rozkaz, aby vy-trval na svých — datech, děj se co děj. Vojáci hajiras v davení, ad věština z nich za krátko se stala obětmi německých stíel. Angelov byl z oelého prapore jediným důstojníkem, který dosud nebyl zra-něn. Tři čtvrtiny jeho vojáku padly. Angelov byl se svojí ženou v druhém pořadí zákopu.

Konečně přišel rozkaz k nastoupení útupu. Angelov poslal do prvního zákopu nařízení, aby vojáci ustoupili. Ale utrpení, kterému byli tam vojáci vystaveni, bylo pro jejich nervy přílišné. Jest známo, že hrůza, šípel se v okolí výbuchu mělnitových stíel, připravuje vojáky takřka o rozum. Největší je s vojáky, kteří musí při bombardování stát v nečinosti. Tak také bylo s oběhí přechá zákopu. Neposeděli a poslali rozkaz vyřadit celou náhonku. K vojáku se vydal Angelov sám. Ale vojáci jej zahnali zpět do spásavého zákopu.

Náhle přišlo bombardování a Němci vyškakovali přes své zákopy a nastupovali k útoku. Bylo jistě, že za tři minuty nastane, ani

jediny z ruských vojáku na živu. Tu zakročil voják Laurenty, jak si dala Angelova žena jméno. Co se v následujících dvou minutách odehrála, zabezpečila, přinejmeně trvalé místo v událostech války. Lehopila se ručnice padlého vojáka a vnikla kol svého manžela do prvního zákopu. Zvedla kolbu ručnice, uderila ní položeného vojáka do ramena, nalázavši mu velikým polyhem ruky, aby o dekal. Voják nemá poslechn. Totéž se opalovalo s ostatními a tak bylo dvacet zbývajících vojáku odvedeno z prvního zákopu dříve, než k němu útočili Němci dorazili. Laurenty táhla za skročenými vojáky. Později byli princezna i její manžel zraněni. Našli se až v nemocnici, kde byli položeni na sousední lůžka. Zvěst o hrůznosti "prostého vojáka Laurenty" pronikla k sluhu velkoknízete Michala, který navrhl statečnou ženu k vyznamenání svatojirským křížem, který jí pak sám na službu-ním kabátě upevnil.

NĚKOLIK SLOV O OŠETŘOVÁNÍ RANĚNÝCH

DNES, kdy furie válečná dosáhla svého vrcholu, kdy tisíce a tisíce mladých mužů ztrácel své životy, ozývají se hlasy, toužící aspoň po utěvě a zmluvě útrap nešťastých a nemocných vojínů. Každý sežalí usná, že nemoc, mohl eadně léti vyčlešou, vyzdruje nemocprávocho. Léčení, nžbržá pšlého ošetřov.

Právě také dnes, kdy obrhí se o pomoc ošetřovatelných, je třeba mít dostatek pečlivých a odlovných ošetřovatelů.

Ke každé práci, ke každému povolání jest zapotřebí citu, lásky a sebezapření. Často i záhlavě snadná služba narazí na překážky, nsmáze ha i nebezpečí. Nemá-li ně kdo k povolání, jenou se věnuje, pravý náklonnosti a lásky, neob-tne-li mu dle možnosti všechn svůj čas, neztkne-li se pro ně zá-hva a rozkoš — nebude práce jim vykonaná mít pravé ceny.

Kdybych jazyky lidských mluvil i andělskými, a lásky kdybych neměl, učiním jsem mól' zvučil nebo zvaně zpějfel. A bychť měl prosvětli a povědom byl všelikého tajemství i všelikého umění, a kdy bych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, lásky pak kdybych neměl, nic nejsem."

A dále: "Všecko snáší (lásku), všemu věří, všechno se uadže, všechno trpě-livé čeká."

V následujícím uvádíme některé z pravidel Červeného kříže, dle nichž ošetřovatelky bíditi se musí. Ošetřovatelka budí všech roz-košů i rad lékařských bez podminky poslušna, at eo se týče podává-ní léků nebo potravy a nápojů.

Zvlášť při horečnatých nemocích není nic důležitějšího než zachovávat dietu. Jmenují zejména 3. a 4. týden při tyfu střevním, to platí i v době rekonvalescence při nemoci této. Zde se učí často chyba i osudná. Pozorujeli ošetřovatelka sebe

mešit příznak nový a nápadný, o-blasti to ihned při nejbližší návštěvě lékaři ošetřovatelce. Zejména třeba se to stoupaní teploty, nebo ze by se objevilo zvracení či do-konice křeče, bezvodomí. Pak musí lékař být ovšem zavolan ihned. Čistota sníl, kde nemocní leží, budí vzhled.

Ruce ošetřovatelky buďtež vždy čisty, zvlášť budíž dbáno desin-fekce dól rukou při chorobách na-hazlivých!

Světelné též nutno dobře často provětrávat za každého počasí. Ošetřovatelka necht se podle mož-nosti čistěji vykoupe.

Jak nesnadný úkol čeká každou ošetřovatelku!

A kromě toho hrozí jí přece je-nom leuklys nákaza (jmenují jen tyf střevní, cholera, neštovice, ú-plavice, tuberkulóza).

Všecké zbytečné návštěvy budí-tez bez mílosti zakázány, neb roz-hovorem vždy rozčítují nemocné-ho.

Také at ošetřovatelka zbytečné nevkládá, kde jaký těžký případ, snadí končí ošetřovala!

Osoba ošetřující necht zkrátí chvíli pacientovi způsobem nešlech-tilým, čtením a pod.

Ošetřovatelka nebudí ani pšná, ani podlézavá aneb jakýmkoliv způsobem hrubá vůči komukoliv. Pacient v horece neb ve špatné náladě — při bolestech — jedacos říká, eo ošetřovatelka rozumná nemá hod bráti do opravy. — Když jí snad opravdu týral, neb jakkoliv zbytečné suzoval, necht si sama posuzuje lékaři.

Více než kdy, at má svou úlohu zplenuť a budí-li práce něčelné rozdělen, neuzve vzniknouti žád-ná pedrozeměná, ale také žádná ohýbná.

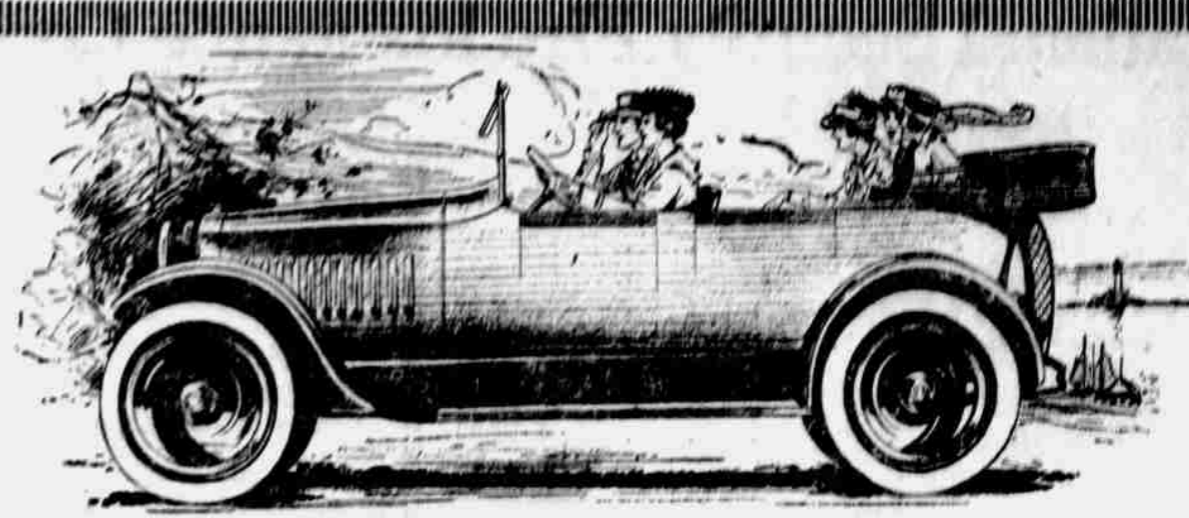
JÍŤI MACIN: PÍSEŇ ČESKÝCH DOBROVOLNÍKŮ.

Pochodně hněvu neseme a v srdci stělný prach, v něj plamen rudý vrheme a ržem zhyne strach. Pšst naše jako z ocele a pomstou plane zrak. Jen bijme, palme vesele, kde nejhustáí je mrak.

Kdo otrok je, at hñje dál! Však zticha musí být! My zaslaný ideal na vlastní zvednem stit! Nás žádná obě neleká, y vime, kde nás cti! pšst naše si jej vyseká, i kdyby v peklo byl!

Tam v dáh v haubě stopena je avatá naše zem — Krev cestu naši znamená, my bez báze dál jdeme. Z těch rudých krve krapěji svobody vzroste květ. Kdo snáší jiti nechtějí, nám budou zavidět.

Nuž, hlavy vahuru, přátel! Hleď přímo orli zrak! Blesk slétni z naší ocele, kde nejhustáí je mrak. A kdyby všechny na poli náš kule skostly, Pak jenom odhas sokol, jame věrně pinil.

LIBERTY

Slovo a myšlenka, jimiž se nyní obírají sta a miliony mužů. Nikdy v předcházející době světových dějin nebylo slova "Liberty" — svoboda — tak všeobecně používáno.

Miliony mužů přítomně jsou utkány v mohutném zápase, by sobě svobody světa od hrozivého, vojensky silného a ctižádostivého císařství vydobyly.

Jiné miliony zápasí o získání svobody na nespravedlivých, bezohledných zaměstnavatelích — touží po vysovození svých dětí z tváren a dolů. Menší počet mužů, však právě tak upřímných ve své snaze, hledí nabýt svobody od menšího zla, jež lidské plémě sužuje. Mezi tyto možno vhodně vřadit ty, jejich cílem jest zvelebit a zdokonalit různé výmysly, které přispívají ku blahu a pohodlí národa. Zajisté dělo se to s podobnou snahou — aby se Liberty Motor Car Company vpravila v existenci — skupiny nej-schopnějších mužů, v průmyslu známých, s rozhodnutím na postavení za mírnou cenu automobilu, který by poskytl nejistější zba-vením nesnáží, při motorech obvyklého prů-vodec, u kar nízké ceny.

Příběh o zradu Liberty káry čte se téměř jako román, nieméné je to logický vý-sledek naprosté přesnosti inženýrství — strojíetví a nejpřísnějšího dozoru a zlepení. Každý Liberty obehodník opatří vám tolik důkazů, eo jen možno jest jich zapotřebí ku pšsvědčení každého pochybovače, že není tvrzení o této obdivuhodné káře přeháněné.

Krátce budíž uvedeno, kára jest stan-dardní velikosti pro pět osob, má 115-palcové rozpjetí kol; nieméné poskytne více než o-hyčejného místa pro sezení a pohodlí. Váží dvaacet pět set liber a jest sestavena s pěti a půl-palcovým rámem — mnohem těžším, nežli lze shledati v kterékoli jiné káře té samé váhy, čímž jest zajištěno nejvyšší po-hodlí a bezpečnost, jakož i dlouhé trvání korby u káry. Její Continental šesti-cylindrový motor, Timken nápravy a ložiska, Deleo zapalovač a osvětlovací zařízení, ja-kož i jiné standardní podrobnosti zabezpeču-jí kupec, že nezůstalo ničeho ohledně poku-su na této káře nepoužito.

Žádáme vás, byste nabyté své vědomo-sti automobilové obrátili na tuto káru. Vyhoví-li vašemu přání lépe, než jiné ká-ru, pak —

chcete Liberty.

W. M. Clement Motors Co.

továrny dodavatelé
2514 Farnam St., Omaha, Neb.

VŽDY OBRZÍTE PLNOU CENU ZA SVÉ PENÍZE KDYKOLIV KOUPITE

ITEN

Prvotřídní výrobky

Suchary čili krekersy a různé sladké pečivo (cakes and cookies) ze sněhobílých pekáren ITEN-ových vám jistě zachutná.

Tyto chutné suchary, dorty a koláčky jsou DOBRÉ ráno, v poledne i večer; DOBRÉ i mezi dnem, DOBRÉ na pikniky a k zábavám, DOBRÉ na oběd do školy neb do práce. DOBRÉ každého času a na všechen způsob.

Zkuste cokoli z ITEN-ových sněhobílých pekáren a náležitě si pochutnáte. Naše výrobky nesou názvy:

ITEN FAIRY SODA CRACKERS

ITEN GRAHAM BISCUIT

ITEN SHELL OYSTER CRACKERS

ITEN FAMILY SODA CRACKERS

— padesát jiných výrobků v pakličkách
— tucet druhů krekersů
— 165 druhů kejků, koláčků a oplatek.
Kdykoli koupíte některé z těchto ITEN-ových prvotřídních výrobků, vždy dostanete plnou hodnotu za vaše peníze eo se týče JAKOSTI a MNOŽSTVÍ.

Hledáte-li lahodné krekersy, dorty a koláčky, tedy kupujte tyto a při koupi vždy řekněte "ITENS".

Na prodej ve všech dobrých groceriích.
Jakost a rychlá obsluha zaručena.

ITEN BISCUIT CO.

Sněho-bílé pekárny